

**CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR
VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR
15 iulie 2025**

**Probă scrisă
RELIGIE ROMANO-CATOLICĂ (DE LIMBA MAGHIARĂ)**

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

VARIANTA 3

- Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem. Nu se acordă fracțiuni de punct.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total acordat pentru lucrare.

I. TÉTEL (30 pont)

1. TÉTEL – ÖSSZESEN 10 PONT

- a) **2 pont** a Pentateuchus megnevezés értelmezéséért: görög eredetű szó (*pentateukhosz*), jelentése – „öt tekercs”, „öt részes könyv”.
- b) **5 pont** a Pentateuchus könyveinek katolikus kánon szerinti azonosításáért: Genézis - Teremtés, Exodus - Kivonulás, Leviticus - Leviták, Numeri - Számok, Deuteronomium – Második Törvénykönyv (**5x1p.= 5p.**);
- c) **3 pont** a Pentateuchus – sorrendben *első* – a *Teremtés* könyvének 3 fontos témája: Hatnapos teremtésselbeszélés, Paradicsom és bűnbeesés, Kain és Ábel, vízőzön és a Noéval kötött szövetség, a bábéli torony, Ábrahám - Izsák - Jákob története, József novellája....stb. (**egyenként 1-1 pont, 3x1p.=3p.**)

2. TÉTEL – ÖSSZESEN 20 PONT

- a) **3 pont** - “a jó és a rossz tudásának fája”: szimbolikusan arra az áthághatatlan küszöbre utal, melyet az embernek (teremtménynek) szabadon el kell ismernie és tiszteletben kell tartania.
- b) **3 pont** - Az ember a Teremtőtől függ: az ember alá van vetve a teremtés törvényeinek és az erkölcsi normáknak, melyek a szabadság használatát szabályozzák.
- c) **6 pont összesen** - Az ember első bűne:
- **2 pont** - a megkísértett ember nem engedelmeskedett Isten parancsának.
- **2 pont** - e bűnben az ember Isten elé helyezte magát, és ezáltal megvetette Istent: önmagát választotta Istennel szemben, teremtett voltának követelményeivel szemben, és ezért saját java ellenére.
- **2 pont** - az eredeti igazságnak köszönhető összhang megbomlott: megtört a lélek szellemi képességeinek uralma a test fölött; a férfi és a nő közötti egységben feszültségek támadtak, kapcsolataikat az ösztönösség és az uralomvágy határozta meg. Végül bekövetkezett, amit az engedetlenség esetére Isten kifejezetten kilátásba helyezett: az ember "visszatér a porba, melyből vétetett", az *emberiség történelmébe belép a halál*; (**egyenként 2-2 pont, 3x2p.=6p.**)
- d) **6 pont összesen** - Ádám bűnének következményei az emberiség számára:
- **2 pont** - Egy ember által lépett a világba a bűn, majd a bűn folyamányaként a halál, és így a halál minden ember osztályrésze lett,
- **2 pont** - Amikor Ádám és Éva engedett a kísértőnek, személyes bűnt követtek el – **ősbűn**,
- **2 pont** - ...ez a bűn az emberi természetet érinti, melyet bűnük után bukott állapotban adnak tovább, nemzés által az egész emberiségre átszármazik – **áteredő bűn**; analóg értelemben nevezzük "bűnnek" - "magunkra vont" és nem elkövetett bűn; állapot, és nem cselekedet; (**egyenként 2-2 pont, 3x2p.=6p.**)
- e) **2 pont** - *az ősszüők bűne által a sátán bizonyos uralmat nyert az ember fölött, de az ember szabad maradt, és szüntelenül küzdenie is kell, hogy kitarthasson a jóban.*

II. TÉTEL (30 pont)

1. TÉTEL – ÖSSZESEN 10 PONT

- a) **4 pont összesen** - Szent Pál apostol fogságban írt levelének (krisztológiai levelek) felsorolásáért (Ef, Kol, Fil, Filem): **egyenként 1 pont / (4x1p.= 4p.)**
- b) **4 pont összesen** - Szent Pál leveleiben tárgyalt 4 (tetszőlegesen választott) teológiai téma megnevezéséért: **egyenként 1 pont / (4x1p.= 4p.)**
- c) **2 pont** - a tetszőlegesen választott téma helyes kifejtéséért.

2. TÉTEL – ÖSSZESEN 20 PONT

A keresztség szentsége:

- a) **2 pont** - a **keresztség** a keresztes beavatás szentsége (lat. *baptismus*) – az első és legfontosabb szentség, mely megnyitja az utat a többi szentségek vétele felé.
- b) **4 pont** - a keresztség szentségének felvevői: A szentség fölvevője lehet *minden ember*. A **felöltött** keresztesésénél a bánatot is fel kell indítani. Ha kétely merül fel, hogy életben van-e még, akkor a föltételt kell alkalmazni („*ha élsz...*” szavak utalnak rá a kereszteső szavakban). A **gyermek** megkereszteséséhez ismerni kell a szülők szándékát, s csak akkor szabad kiszolgáltatni a szentséget, ha a gyermek katolikus nevelése, ill. a hit átadása biztosítva van.
- c) **4 pont** - a keresztség szentségének kiszolgáltatói: rendes körülmények között a püspök - a felszentelt pap - diakónus, de mindezek akadályoztatása esetén megengedetten kereszteshet a hitoktató v. más olyan személy, akit a helyi ordinárius erre kijelölt (CIC.861.k. 2.§). A **szükségkereszteséget** minden - keresztes, vagy nem keresztes - ember érvényesen kiszolgáltathatja, feltéve ha az Egyház szándéka szerint teszi (CIC.861.k. 2.§). A víz és a kellő szavak (forma) ilyenkor is szükségesek.
- d) **4 pont** - a keresztség formája és anyaga: - A **hatályos egyházjog** szerint érvényesen csakis **valódi vízzel való lemosás és megfelelő formájú szavak** (N., én téged megkereszteslek az Atya és a Fiú és a Szentlélek nevében.) útján lehet kiszolgáltatni, a forma szavait alámerítéssel v. leöntéssel egyidőben kell mondani.
(- A keresztesvizet egy lélek hívó imádsággal (epiklézissel) a keresztes szertartásban vagy húsvét vigíliáján szentelik meg: az Egyház kéri Istentől, hogy Fia által a Szentlélek ereje szálljon le erre a vízre, hogy akik benne megkereszteskednek, „vízből és Lélekből” szülessenek meg (Jn 3, 5).)
- e) **6 pont összesen** - a keresztség szentségének hatásai (**egyenként 2 pont /3x2p.=6p.**)
- **2 pont** - eltörli az összes bűnököt és az értük járó büntetéseket;
 - **2 pont** - Isten fiává fogad a keresztesben;
 - **2 pont** - az Egyházba kapcsol, annak tagjává válunk a keresztesben.

III. TÉTEL

(30 pont)

- a) **4 pont** az információs és kommunikációs technológia használatának a vallásórán történő aktív tanulási környezet kialakításában való szerepének pontosításáért;
- részleges pontosítás esetén **2 pont** jár;
- b) **4 pont** az adott szekvenciához választott két, vallásos megismerést elősegítő módszer megnevezéséért, a következő felosztásban:
- b.1) - **2 pont bármely** két, vallásos megismerést elősegítő módszer megnevezéséért, amelyek alkalmazhatóak az adott szekvenciából vett specifikus kompetenciák egyikének kialakítása/fejlesztése érdekében, **egyenként 1 pont** módszerenként (**2x1p.=2p.**);
- b.2) - **2 pont, egyenként 1 pont** a választott kompetencia esetében alkalmazott oktatási módszerek egy-egy előnyének pontosításáért (**2x1p.=2p.**);
- c) **6 pont** a kiválasztott specifikus kompetencia kialakítása/fejlesztése érdekében említett egyes módszerek alkalmazásának leírásáért, egy tartalomnak egy adott tanulási egységgel történő összekapcsolása által, meghatározván az óraszervezést és a megfelelő oktatási módszert, **egyenként 3 pont** módszerenként (**2x3p.=6p.**);
- **1 pont** egy tartalomnak egy adott tanulási egységgel történő összekapcsolásáért
 - **1 pont** az óraszervezés meghatározásáért
 - **1 pont** a megfelelő oktatási módszer meghatározásáért
- d) **4 pont** a hitoktatásban történő tanár-diák kapcsolat dinamikájának bemutatásáért
- részleges pontosítás esetén **2 pont** jár;
- e) **12 pont** a három item megtervezéséért mindegyik kategóriából: *egy szemiojektív (félojektív), egy objektív és egy szubjektív*, amelyek alkalmasak egy kompetencia értékelésére, minden egyes item esetében az adott szekvenciából vett különböző *Tartalmak* felhasználásával, ekként:
- e.1) - **3 pont** a kiválasztott itemek típusának megnevezéséért, **egyenként 2 pont** mindegyik item megnevezéséért (**3x2p.=6p.**);
- e.2) - **6 pont** az itemek struktúrájának helyes kidolgozásáért, **egyenként 2 pont** minden item kidolgozásáért (**3x1p.=3p.**);
- e.3) - **3 pont** a kidolgozott itemekhez tartozó megfelelő válasz megnevezéséért, **egyenként 1 pont** minden item esetében (**3x1p.=3p.**).